

Blue Salmon AS

Deres ref

Vår ref

Dato

18/2138-5

29. januar 2019

Blue Salmon AS - svar på klage på avslag på søknad om tillatelser til akvakultur av matfisk av laks, ørret og regnbueørret til utviklingsformål

Vi viser til klage fra Blue Salmon AS datert 28. juli 2017, på Fiskeridirektoratets vedtak om avslag på søknad om utviklingstillatelser datert 7. juli 2017.

Blue Salmon AS søkte 7. juni 2016 om fire utviklingstillatelser til konseptet "Fresh Water BlueFarm". Fiskeridirektoratet av slo søknaden 7. juli 2017, med begrunnelsen at de ikke fant det dokumentert at prosjektet innebærer "*betydelig innovasjon*", jf. forskrift 22. desember 2004 nr. 1798 om tillatelse til akvakultur for laks, ørret og regnbueørret (laksetildelingsforskriften) § 22 andre ledd og § 23 første og andre ledd. Blue Salmon påklaget vedtaket 28. juli 2017. Fiskeridirektoratet fant ikke grunnlag til å endre sitt vedtak og sendte klagen over til Nærings- og fiskeridepartementet for videre klagebehandling 16. mars 2018.

Blue Salmon AS er part i saken og klagen er innkommet rettidig, jf. forvaltningsloven § 29. Nærings- og fiskeridepartementet kan som klageinstans prøve alle sider av saken og herunder ta hensyn til nye omstendigheter, jf. forvaltningsloven § 34.

1 Rettslig grunnlag

Det rettslige grunnlaget for tildeling av tillatelser til utviklingsformål fremgår av forskrift 22. desember 2004 nr. 1798 om tillatelse til akvakultur for laks, ørret og regnbueørret (laksetildelingsforskriften). Ifølge formålsbestemmelsen i forskriftens § 22 skal akvakultur av matfisk til utvikling bidra til å utvikle teknologi som kommer akvakulturnæringen til gode.

Videre følger det særskilte vilkår for tildeling av tillatelse til utvikling i forskriftens

Postadresse
Postboks 8090 Dep
0032 Oslo
postmottak@nfd.dep.no

Kontoradresse
Kongens gate 8
www.nfd.dep.no

Telefon*
22 24 90 90
Org no.
912 660 680

Avdeling
Fiskeri- og
havbruksavdelingen

Saksbehandler
Oda Helene
Elvemo Myhrer
22 24 67 22

§ 23b. Bestemmelsens første og annet ledd lyder:

"Søker kan få tildelt tillatelse til akvakultur av matfisk til prosjekter som kan bidra til å utvikle teknologi og som innebærer betydelig innovasjon og betydelige investeringer. Formålet er å legge til rette for at ny kunnskap, eksisterende kunnskap fra forskning eller praktisk erfaring kan brukes til å utvikle teknologi som kan bidra til å løse en eller flere av miljø- og arealutfordringene som akvakulturnæringen står overfor, blant annet ved konstruksjon av prototyper og testanlegg, industriell design, utstyrsinstallasjon og fullskala prøveproduksjon.

Utviklingsarbeidet skal skille seg vesentlig fra tidligere kunnskap og teknologi på akvakulturområdet som er i alminnelig kommersiell bruk og kan ikke bare være en naturlig videreføring av det som er benyttet tidligere."

Departementet har også fastsatt retningslinjer som gir nærmere beskrivelse av formålet med utviklingstillatelser og hva som skal vektlegges ved behandlingen av søknadene.

2 Konseptet

Blue Salmon mener det omsøkte konseptet har en lav byggekostnad, er tilpasset dagens driftsmåte og eksisterende utstyr, reduserer dyre brønnbåttjenester og løser dagens utfordringer uten fordyrende offshore-installasjoner. Konseptet har som målsetning å fjerne all lus, minke stresspåføring på laksen, redusere svinn/dødelighet, unngå luseskader på fisk og resistensutvikling hos lakselusen.

Det fremkommer i søknaden at det skal etableres tre utgaver av konseptet som benevnes Fresh Water BlueFarm (FW-BlueFarm). I søknaden beskriver de de tre ulike konseptene innledningsvis:

- 1. FW-BlueFarm mini. Dette består av 2 tanker innebygd i et mobilt flåtesystem med flåteareal nok for plassering av vannbehandlingsutstyr til fjerning av lakselus som skissert ovenfor. Mini-utgaven slepes mellom lokaliteter av servicebåt og systemet opereres fullt ut av røkterne. 2 slike anlegg (samlet 4 tanker) gir mulighet for å kombinere avlusingsystem med postsmolt-produksjon i et tradisjonelt anlegg med notposer drevet etter dagens mønster.*
- 2. FW-BlueFarm combi. Dette kombinerer lukkede tanker og notposer i samme stålanlegg. 4 tanker + 4 notposer, samlet ca 40.000 m³ tillater oppdrett av 1 konsesjon – 780 tonn MTB. Dette utgjør et kompakt anlegg med hus m/oppholdsrom, nødstrømsaggregat og vannbehandlingsutstyr. I tillegg er fôrflåte innfestet i stålanleggets rammeverk.*
- 3. FW-BlueFarm maxi. Maxi-utgaven vil bestå av tanker med diameter på 43 meter, store nok til at 2 tanker er tilstrekkelig for veksten etter postsmoltstadiet i drift av 1 konsesjon – 780 tonn MTB.*

I søknaden er prosjektet delt inn i to faser. Fase 1 består av utviklingen av FW-BlueFarm mini og combi, mens fase 2 er utviklingen av maxi-anlegget.

Konseptet og de enkelte komponentene er nærmere beskrevet i pkt. 7 under.

3 Fiskeridirektoratets vurdering av søknaden

Fiskeridirektoratet avslo søknaden i vedtak av 7. juli 2017.

Fiskeridirektoratet skriver innledningsvis i sin vurdering at de ikke finner at fase 2, utviklingen av maxi-anlegget, er tilstrekkelig beskrevet i søknaden. Direktoratet skriver at "*FW Blue Water Maxi og prosjektets fase 2 er så lite dokumentert til at det ikke er mulig for Fiskeridirektoratet å vurdere om konseptet faller innenfor ordningen med utviklingstillatelser. Denne delen av søknaden blir derfor avslått.*"

Videre vurderer direktoratet om fase 1, FW BlueFarm Combi og Mini, oppfyller vilkåret om betydelig innovasjon. Fiskeridirektoratet sammenligner det omsøkte konseptet med "Miljøanlegget" (nærmere beskrevet i pkt. 7), og kommer til at det omsøkte konseptet er en naturlig videreføring av eksisterende teknologi. Direktoratet skriver videre at søker ikke har gjort rede for hva som skiller BlueFarm fra øvrige stålanlegg som er i kommersiell bruk i dag.

Direktoratet skriver videre at de anser behandling med ferskvann som beskrevet i søknaden som usikker, og at behandlingsprosedyren i konseptet fremstår som uferdig. Direktoratet vurderer konseptet i sin helhet til å innebære en viss form for nyhetsverdi, men de kan ikke se at konseptet representerer en forbedring i forhold til allmenn kommersiell teknologi. Direktoratet viser også til at combi-anlegget har en mindre kapasitet enn de fleste lakseoppdrettsanlegg i dag, og derfor er mer arealkrevende enn det som er vanlig i næringen.

Etter en samlet vurdering konkluderte Fiskeridirektoratet med at det omsøkte konseptet ikke oppfyller vilkåret om "*betydelig innovasjon*", jf. laksetildelingsforskriften § 23b, første ledd.

4 Klagen

Blue Salmon påklaget fiskeridirektoratets vedtak om avslag den 28. juli 2017. Innledningsvis i klagen påpekes det at flere forhold kunne vært korrigert om Fiskeridirektoratet hadde tatt kontakt med klager. Klager skriver at de oppfatter at direktoratet ikke har forstått søknaden riktig, og ikke har vurdert helheten og sammenheng i søknaden.

I klagen vises det til at Blue Salmon har søkt om utviklingskonsesjoner til et konsept som er ment å utvikles over flere trinn, over flere år. Det begynner med FW-BlueFarm Mini, deretter FW-BlueFarm Combi for å ende med en større Maxi-utgave. Løsningene som avdekkes parallelt med innhøstede erfaringer, er ment å lede mot et ferdigutviklet stort oppdrettsanlegg (Maxi-utgaven). Klager viser til at Maxi-utgavens utforming blir et resultat av konseptets

oppbygging i fase 1. Klager er derfor uenig i at Maxi-utgaven ikke er tilstrekkelig dokumentert, klager anfører at "*Maxi-utgavens utforming blir et resultat av den nøye beskrivelsen av konseptets oppbygging i Fase 1*". Videre anfører klager, med henvisning til retningslinjene for behandling av søknader om utviklingstillatelser pkt. 3.2., at det ikke er et krav om at konseptets sluttprodukt skal dokumenteres i søknadsfasen, "*men at utviklingsprosessen skal sette i gang en prosess som underveis perfektioneres for klargjøring av dokumentasjon av det endelige konseptet.*"

Klager er også uenig i direktoratets vurdering av at konseptet vil være mer arealkrevende enn det som er vanlig i næringen. Klager viser til at Maxi-utgaven skal være en oppskalering av de tidligere utgavene. Klager viser også til at FW-BlueFarm anlegget ikke vil beslaglegge mer areal enn tilsvarende rammeanlegg hvis man ser på fortøyningsareal.

Klager skriver at søknadens og konseptets kjerne er karet, de lukkede enhetene, som skal kles med bølgedempende patenterte funksjoner og utformes i en semi-rigid konstruksjon (kompositt). Det anfører at karene innebærer betydelig innovasjon. Karet skal konstrueres for å unngå indre bølger, og klager skriver de har fått signaler fra Patentstyret på at de får innvilget patent på karet. Det anføres også at modellforsøk ikke egner seg, da det ikke lar seg gjøre å teste karet *med* fisk i en modell.

Klager er også uenig i direktoratets konklusjon om at konseptet ikke utgjør en forbedring i forhold til allmenn kommersiell teknologi. Klager skriver at dagens allmenne kommersielle teknologi i hovedsak er åpne anlegg, og at de lukkede anleggene som eksisterer i dag hovedsakelig befinner seg på svært skjermede lokaliteter.

Klager anfører videre at direktoratet i sitt vedtak avviser et potensielt viktig utviklingsspor innenfor oppdrettsnæringen. Miljøkravene offentligheten stiller til næringen, mener klager etter hvert vil tvinge produksjon inn i lukkede merder. Klager anfører at suksessen komposittmaterialet har hatt i luftfarten, også vil gjøre seg gjeldende for oppdrettsnæringen. Klager mener dette representerer en forbedring i forhold til dagens kommersielle teknologi.

Klager anfører avslutningsvis at ny teknologi for lukkede anlegg er noe helt annet enn for åpne anlegg, spesielt som en følge av bølgeproblematikken. Klager skriver at dette krever at man starter utviklingsfasen i mindre enheter. Direktoratet burde derfor, i følge klager, skille mellom videre utvikling i åpne enheter og nybegynnende utvikling av lukkede enheter.

5 Klageinnstillingen

Fiskeridirektoratet oversendte klageinnstillingen til departementet den 16. mars 2018.

Fiskeridirektoratet skriver i klageinnstillingen at de ser at vedtaket kunne vært tydeligere når det gjelder vurderingen av de ulike delene, og helheten i konseptet, og at de i innstillingen vil forsøke å klargjøre vurderingene som er gjort.

Fiskeridirektoratet skriver om combi-utgaven at de ikke er enig med klager i at karet innebærer betydelig innovasjon. Etter en beskrivelse av karet skriver direktoratet at *"direktoratet er av den oppfatning at et visst nyhetselementet i deler av konseptet ikke er nok til å kunne oppfylle kravet om «betydelig innovasjon»."*

Direktoratet er videre uenig i klagers anførelse om at modellforsøk ikke vil være egnet for å teste karet og indre bølger.

Fiskeridirektoratet skriver videre at det er andre kar i kompositt som har vært under uttesting i flere år, og at de derfor ikke kan se at de avskjærer et viktig utviklingsspor innenfor næringen. Materialvalg vil i seg selv ikke uten videre være tilstrekkelig for å oppfylle vilkåret om betydelig innovasjon.

Om mini-utgaven skriver Fiskeridirektoratet *"mini-utgaven [er] først og fremst en behandlingsenhet og ikke produksjonsteknologisk utstyr/installasjon som er omfattet av ordningen med utviklingstillatelser. Fiskeridirektoratet ser at sammenligningen med brønnbåter ikke er helt presis, men legger til grunn at denne uansett ikke er avgjørende for utfallet av saken."*

Når det gjelder maxi-utgaven opprettholder også direktoratet sin vurdering av at denne ikke er tilstrekkelig dokumentert.

Avslutningsvis viser direktoratet til at de heller ikke kan se at konseptet i sin helhet innebærer betydelig innovasjon. Direktoratet viser også til Mattilsynets vurdering av risiko for seleksjon av lus som tåler lavere saltholdighet ved bruk av ferskvannsavlusning.

Etter en gjennomgang av klagen fant ikke direktoratet grunnlag for å endre sitt vedtak, og sendte saken til Nærings- og fiskeridepartementet for videre klagebehandling og endelig vedtak.

6 Departementets vurdering

Departementet har gått gjennom søknaden med vedlegg, Fiskeridirektoratets vedtak, klage, tilleggsinformasjon fra søker, innstilling fra Fiskeridirektoratet samt andre relevante dokumenter. I tillegg hadde klager møte med departementet den 15. mai 2018 hvor de la frem sine argumenter i saken.

Departementet legger til grunn at utvikling av en stålramme forankret på svai i baugen med lukkede kar bygget i komposittmateriale utgjør kjernen i konseptet "Fresh Water BlueFarm". Tekniske løsninger i konstruksjonen skal redusere påkjenninger fra eksterne og interne bølger. Smolt skal kunne stå i karene frem til en vekt på 1-1,5 kg og ved å tilføre ferskvann til karene skal fisken behandles mot lakselus. Det skal utvikles tre utgaver av anlegget; *FW-BlueFarm Mini* (fase 1), *FW-BlueFarm Combi* (fase 1) og *FW-BlueFarm Maxi* (Fase 2).

Selskapet søkte om til sammen fire utviklingstillatelser; én tillatelse på 780 tonn til hver av de tre utgavene mini, combi og maxi samt én tillatelse til en referanselokalitet med produksjon i tradisjonelle åpne merder. Fiskeridirektoratet kom frem til at det i henhold til forskriften ikke kan tildeles biomasse til produksjon i vanlige åpne merder (referanselokaliteten).

Når det gjelder fase 1 og utvikling av utgavene mini og combi vurderes konseptet av direktoratet i sin helhet å innebære en viss form for nyhet ettersom det skiller seg fra teknologi i kommersiell bruk. Dette til tross for at elementene stålanlegg på svai og lukkede produksjonsenheter med karform hver for seg har vært og er i bruk i akvakulturnæringen i dag. Direktoratet skriver videre at "*både nyhetsverdien i konseptet og de forbedringene det representerer for næringen er imidlertid begrenset slik at innovasjonen samlet sett ikke kan anses for å være betydelig.*"

I likhet med Fiskeridirektoratet så vil departementet først vurdere de ulike utgavene av FW-BlueFarm enkeltvis før vi til slutt gjør en vurdering av helheten i prosjektet.

Referanselokalitet

I tillegg til å søke om biomasse til å drifte de tre anleggene mini, combi og maxi søkte klager om biomasse til en referanselokalitet med tradisjonelle åpne merder. På side 7 i Retningslinjer for behandling av søknader om utviklingstillatelser slås det fast at det ikke skal tildeles flere tillatelser enn det som er driftsmessig nødvendig for å gjennomføre utviklingsprosjektet. Departementet finner at det ikke er grunnlag for å tildele utviklingstillatelser til produksjon på en referanselokalitet som omsøkt.

Stålanlegget

Fiskeridirektoratet skriver at FW-BlueFarm-konseptet bygger på det tidligere stålanlegget "Miljøanlegget" fra 1988 som var i drift fra 1992-2008. I 2014 ble anlegget videreutviklet til omsøkte BlueFarm som kun er utstyrt med notposer, og som siden har vært tilgjengelig på markedet. Etter Fiskeridirektoratets kjennskap har BlueFarm imidlertid aldri vært i drift. Direktoratet anser at den største endringen fra "Miljøanlegget" til BlueFarm er en økning i burstørrelser fra 15x15 til 25x25 meter og at det skal forankres i fire liner i stedet for én. Departementet deler direktoratets vurdering om at disse forskjellene ikke er vesentlige med hensyn til teknologiutvikling. Teknologien i selve stålanlegget i omsøkt konsept skiller seg ikke vesentlig fra den i "Miljøanlegget" og stålanlegget fremstår for departementet som en naturlig videreføring av tidligere benyttet teknologi.

Fase 1: Mini og Combi

I prosjektets fase 1 skal de to første versjonene av FW-BlueFarm utvikles; versjon mini og versjon combi. FW-BlueFarm mini er den minste utgaven av konseptet og består av en rammekonstruksjon i stål med baug og to bur etter hverandre. To slike anlegg gir ifølge søker "*mulighet for å kombinere avlusningssystem med postsmolt-produksjon i et tradisjonelt anlegg med notposer drevet etter dagens mønster.*" FW-BlueFarm Combi er et leddet stålanlegg som kombinerer notposer og lukkede tanker. I søknaden fremkommer det ulike varianter av combi-anlegget, blant annet med fire notposer og to kar og en med fire notposer

og fire lukkede kar. Søker nevner også i søknaden at de tar sikte på å utvikle en variant av combi-anlegget bestående utelukkende av lukkede enheter. Søker oppgir at man i combi-utgaven ved å legge inn tankene i de bakre burene, bak dyptgående notposer, blir vesentlig mer skjermet enn det mindre mini-anlegget. Anlegget kan dermed ifølge søker utfordres på tøffere lokaliteter.

De lukkede karene som skal benyttes i både mini og combi har en diameter på 20 meter og er 5,5 meter dype med oppgitt produksjonsvolum på 1570 m³. Det er vedlagt søknaden en grov styrkeberegning for dette konkrete karet.

Søker oppgir at når biomassen i et slikt kar når 39 tonn er taket for lovlig biomasse nådd og det må foretas en uttynning enten til ledige lukkede kar eller til tradisjonelle notposer. To anlegg av typen mini vil således ha en kapasitet på 156 tonn og den resterende biomassen av en omsøkt tillatelse 780 tonn vil måtte utnyttes i tradisjonelle notposer. Når det gjelder combi-utgaven oppgir søker på side 2 i søknaden at "*4 tanker + 4 notposer, samlet 40.000 m³ tillater oppdrett av 1 konsesjon – 780 tonn MTB.*" Departementet registrerer av dette at en betydelig andel av den omsøkte utviklingsbiomassen vil stå i tradisjonelle notposer.

Fase 2: Maxi

Når det gjelder prosjektets fase 2 som omhandler utvikling av utgaven FW-BlueFarm Maxi er denne svært sparsommelig beskrevet i søknaden og andre relevante dokumenter. På side 2 i søknaden står det at denne versjonen skal testes "*under forutsetning av positive resultater fra fase 1. Denne søknaden er således detaljert for fase 1 sitt vedkommende, men fase 2 kommer med sin oppfølging dersom forholdene ligger til rette for det.*" Videre står det på side 28: "*Denne tredje utgaven bygger på erfaringene fra de to første i Fase 1.[...] For maxi-utgaven detaljeres ikke søknaden i denne omgang hva gjelder utvikling og testperiode. Det er ikke mulig å foreslå et starttidspunkt for prosjektering og bygging av maxi-utgaven på nåværende tidspunkt*". I klagen datert 28. juli 2017 opplyser selskapet at "*Maxi-utgaven er ment å bli et direkte oppskalert resultat av de første årenes utviklingsprosess med de 2 mindre utgavene.*"

Ut over dette er det ikke gitt noen videre beskrivelse av prosjektets fase 2 eller FW-BlueFarm Maxi. Det er ikke vedlagt noen form for dokumentasjon eller styrkeberegning av utgaven maxi, komposittkar med diameter på 43 m og høyde på 10 m. Det foreligger kun en grov beregning av styrke til den betydelig mindre utgaven mini/combi, med diameter på 20 meter og høyde på 5,5 m. Direktoratet påpeker i sin innstilling at "*en direkte oppskalering av konseptet vil innebære at anlegget utsettes for andre miljølaste/annen risiko enn et mindre anlegg på mindre eksponerte lokaliteter. Dette krever andre analyser og en annen begrunnelse enn for et mindre anlegg.*" Det er også i søknaden gitt forbehold om at Maxi-utgaven skal realiseres "*under forutsetning av positive resultater gjennom fase 1*". Departementet kan ikke se at prosjektets fase 2 og FW-BlueFarm Maxi er tilstrekkelig beskrevet og dokumentert til å kunne tas med i vurderingen av utviklingstillatelser. Denne delen av søknaden må derfor avslås.

Klagers anførsel om at retningslinjene for behandling av søknader om utviklingstillatelser kun stiller krav om at *"utviklingsprosessen skal sette i gang en prosess som underveis perfeksjoneres for klargjøring av dokumentasjon av det endelige konseptet"*, fører ikke frem. For at direktoratet og departementet skal kunne ta stilling til om vilkåret *"betydelig innovasjon"* er oppfylt, må det faktiske konseptet være beskrevet i søknaden, ikke kun utviklingsprosessen.

Organisk belastning

Tiltak for å redusere organisk belastning fra oppdrettsanlegg er blitt vurdert i forbindelse med flere søknader om utviklingstillatelser, blant annet i vedtak om Blom Fiskeoppdrett AS 15. juni 2017:

"Departementet mener at bunnpåvirkning som følge av utslipp av næringsstoffer fra oppdrettsnæringen også er en miljøutfordring, og dermed kan falle inn under ordningen med utviklingstillatelser. Vi deler Fiskeridirektoratets vurdering av at dette i dag omfatter et begrenset antall lokaliteter, men at dette kan bli en større utfordring i fremtiden gitt vekst i produksjonen"

Som det beskrives i søknaden til Blue Salmon AS vil et anlegg fortøyd på svai kunne rotere rundt forankringspunktet og dermed spre eventuelt utslipp over et større areal enn om anlegget var fast forankret. Deler av biomassen vil også stå i lukkede kar med mulighet for oppsamling av partikulært utslipp. Departementet vurderer at dette vil kunne redusere miljøbelastningen fra anlegget.

Ferskvann til behandling mot lus

Bruk av ferskvann til behandling om lakselus (og AGD) har vært en del av søknaden til flere konsepter hvor det er søkt om utviklingstillatelser. Dette omtales blant annet i departementets avslag til Norsk Marin Fisk AS/Stjernefarm SUS av 5. juni 2018:

"Løsninger med ulike behandlingsplattformer og med avlusning ved bruk av ferskvann eksisterer allerede i dag. Firkantede stålmerder er i bruk i dag. Desaliniseringsanlegg basert på omvendt osmose er kjent teknologi, det samme er ulike pumpesystemer for fisk samt utstyr for filtrering av vann. Det som kan vurderes å inneha et nyhetselement er at konseptet innebærer økt kapasitet (større volum) på behandlingstanken og at den er permanent installert i anleggskonfigurasjonen.

Samlet sett er det departementets vurdering at det omsøkte konseptet ikke har stor nok innovasjonshøyde til å oppfylle vilkåret om betydelig innovasjon.

Departementet merker seg også at Mattilsynet, med tanke på risiko for seleksjon av lus som tåler lavere saltholdighet, anser det som uforsvarlig å bruke ferskvann til avlusning på etterfølgende generasjoner av lakselus og anbefaler at metoden ikke brukes mer enn to ganger pr. år. "

Selv om disse to konseptene for øvrig ikke er sammenlignbare vurderer departementet at bruk av ferskvann mot lakselus allerede er i utstrakt bruk i dag og vil dermed ikke anses som en ny løsning. Klager skriver i søknaden om FW-BlueFarm Mini at den, etter postsmoltproduksjonen, kan slepes mellom forskjellig oppdrettslokaliteter og benyttes som en mobil avlusningsenhet. Denne funksjonen finner departementet for øvrig å være sammenlignbar med Måsøval Fiskeoppdretts konsept *Helixir* som departementet vurderte til å ikke være produksjonsteknologisk utstyr/installasjon i avslaget 3. november 2016.

Indre bølger i anlegget

Hva gjelder utfordringer knyttet til indre bølger i anlegget skriver direktoratet i sin innstilling at de mener søker bør "*undersøke hvilke bølgekarakteristikker som vil gi karet en bevegelse som induserer indre bølger av dimensjonerende karakter, og deretter gjøre tilpasninger i designet, slik at man endrer bevegelseskarakteristikken og følgelig begrenser forekomsten av indre bølger under drift. Å ta hensyn til systemets egenperioder i prosjekteringen før man tester ut den lukkede enheten i fullskala vil være viktig for å unngå kritiske situasjoner med hensyn på indre bølger.*" Videre tolker direktoratet søknad og påfølgende uttalelser i klagen slik at Blue Salmon ønsker å få tillatelser til å teste ut noe i fullskala uten å i forkant gjøre de undersøkelser og det arbeid som er nødvendig for å sikre at konseptet som havner i sjø er best mulig. Departementet deler direktoratets vurdering av at søkers tilnærming svekker sannsynligheten for en god gjennomføring av prosjektet.

Forholdet til patent og betydelig innovasjon

Departementet har ved flere anledninger, for eksempel i vedtak til Blom Fiskeoppdrett AS 15. juni 2018, slått fast at det at et konsept er tildelt patent ikke betyr at kravet til "*betydelig innovasjon*" etter laksetildelingsforskriften er oppfylt. Det er ulike vurderinger og hensyn som ligger bak de to vurderingene og regelsettene. Denne anførselen fører ikke frem.

Oppsummering

Prosjektets fase 2 som omhandler utgaven FW-BlueFarm Maxi er ikke tilstrekkelig dokumentert til å kunne bli vurdert for tildeling av utviklingstillatelser. Det slås også fast at det i henhold til tildelingsforskriften ikke er grunnlag for å tildele utviklingsbiomasse til ordinær lakseproduksjon på en referanselokalitet. Konseptet som kan vurderes opp imot kriteriet om betydelig innovasjon begrenser seg dermed til prosjektets fase 1 om utvikling av FW-BlueFarm Mini og FW-BlueFarm Combi.

Søkers konsept som inkluderer stålanlegg med baug forankret på svai, kombinasjon av lukkede kar og åpne nøter til lakseproduksjon og bruk av ferskvann til behandling mot lakselus anses å ha en nyhetsverdi men når etter departementets syn ikke opp til det strenge kravet om betydelig innovasjon.

Hva gjelder klagers anførsler om at man med et avslag avviser et potensielt utviklingsspor knyttet til bruk av alternative/utradisjonelle materialer viser departementet til at det allerede i en årrekke har vært karformede lukkede enheter i kompositt under uttesting. Fiskeridirektoratet har i sin innstilling vist til at eksempler på dette er Aquadomen og

Aquafarm Equipments Neptun-merder samt at det er tildelt utviklingstillatelse til den lukkede teknologien "Egget" som består av sandwich-kompositt. Departementet er med dette ikke enig med klager om at man med dette avviser et utviklingsspor for akvakulturnæringen.

7 Vedtak

Klagen avslås. Fiskeridirektoratets avslag datert 7. juli 2017 på søknad fra Blue Salmon AS om utviklingstillatelse opprettholdes.

Vedtaket er endelig og kan ikke påklages, jf. forvaltningsloven § 28 tredje ledd.

Mulig søksmål om vedtaket er gyldig eller krav om erstatning som følge av vedtaket, må tas ut innen seks måneder fra det tidspunkt vedtaket er mottatt, jf. laksetildelingsforskriften § 28c.

Med hilsen

Vidar Landmark
ekspedisjonssjef

Martin H. Bryde
avdelingsdirektør

Dokumentet er elektronisk signert og har derfor ikke håndskrevne signaturer

Kopi

Fiskeridirektoratet